

Rättsavdelningen
Larisa Serdioukova
08-700 06 04
larisa.serdioukova@kammarkollegiet.se

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och
associationsrätt

Angående översyn av stiftelselagen (Ju2020/04361)

Inom ramen för fortsatt beredning av Kammarkollegiets och länsstyrelsernas skrivelser om översyn av stiftelselagen har Kammarkollegiet fått tillfälle att utveckla sin framställning med följande svar på nedanstående frågor.

1. Uppskatta så noggrant som möjligt för varje förslag hur stora resurser, i t.ex. arbetstid eller kronor, som kan sparas på respektive myndighet om förslagen till översyn av lagstiftningen genomförs?

Kammarkollegiet handlägger ca 350 permutationsärenden per år. Ärendena handläggs i dagsläget av sju handläggare men antalet handläggare varierar över tid. Varje handläggare arbetar med flera rättsområden och hur mycket tid som läggs på varje arbetsområde varierar också över tid. Detta gör att det är svårt att svara på hur mycket arbetstid som totalt sett läggs på stiftelseärenden och ännu svårare att svara på hur mycket tid som, i varje ärende, läggs på att t.ex. bedöma vilka föreskrifter som ska prövas av kollegiet respektive länsstyrelserna. Men en gissning är att den frågan hanteras i mer än hälften av alla ärenden. Många frågor går dessutom i varandra. Kammarkollegiet kan således inte göra någon uppskattning av vilka besparingar som kan göras om de föreslagna ändringarna genomförs. Kollegiet har i stället valt att beskriva i vilken omfattning handläggningsprocessen skulle kunna effektiviseras om förslagen till översyn av lagstiftningen genomförs.

Varje ansökan om permutation enligt stiftelselagen inleds med en utredning av om en giltig stiftelsebildning har skett och om ansökan faktiskt gäller en stiftelse. Som Kammarkollegiet har redogjort för i sin hemställan om översyn av stiftelselagen tar denna utredning mycket av handläggningstiden i anspråk. Nuvarande avsaknad av ordning kring stiftelsebildningen är en bidragande orsak till långdragna utredningar i det inledande skedet av handläggningen av inkomna ansökningar om permutation.

Den delade kompetensen gör att mycket av handläggningstiden därefter ägnas åt bedömningar som rör avgränsningen mellan kollegiets respektive länsstyrelsernas kompetens och till att informera stiftelserna om myndigheternas olika roller. Den delade behörigheten skapar på så sätt både en stor osäkerhet för stiftelserna och ett betydande merarbete för Kammarkollegiet.

På grund av den rådande osäkerheten kring hur ett ändringsförbehåll i en stiftelses föreskrifter ska hanteras förekommer ofta att stiftelser har ändrat sina föreskrifter utan att ha rätt till det, vilket medför att de utgår från fel föreskrifter när de ansöker om permutation. Kollegiet måste därför utreda vilka föreskrifter som är gällande. Att stiftelsen utgått från fel föreskrifter innebär i sin tur problem på så sätt att stiftelsen kanske inte har en behörig styrelse eller att stiftelsen behöver ansöka om fler ändringar av föreskrifterna än stiftelsen tänkt sig från början. Ytterligare en omständighet som gör att handläggningen av ärenden drar ut på tiden är att stiftelser ofta ansöker om tillstånd till att göra ändringar som inte är möjliga – handläggningen går mycket ut på att informera om praxis och vilka ändringar man kan göra. Detta hänger också ihop med det missförstånd som råder kring innebörden av bestämmelsen om vilka ändringar som får och inte får göras.

För att handlägga en stiftelses ansökan om permutation krävs att Kammarkollegiet i första hand utreder frågan om stiftelsebildningens giltighet, tar ställning till frågan om vad som utgör stiftelsens gällande föreskrifter för att sedan avgöra vilka ändringar som ligger inom Kammarkollegiets kompetens. En stor del av handläggningstiden går således åt till sådant som inte rör prövningen av de ändringar som stiftelsen ansöker om. Handläggningen är med andra ord mycket tidskrävande och de föreslagna ändringarna som framgår av kollegiets hemställan skulle effektivisera Kammarkollegiets arbete avsevärt.

2. Gör om möjligt motsvarande uppskattning för de stiftelser som berörs av förslagen.

Kammarkollegiet har inte någon möjlighet att göra motsvarande uppskattning för de stiftelser som berörs av förslagen. Förslagsvis kan Föreningen Stiftelser i Samverkan och Svenska Bankföreningen vara behjälpliga med denna fråga.

3. Hur många herrelösa stiftelser finns det i dag?

Kammarkollegiet saknar tillgång till sådan information.

4. Ange om möjligt ungefär hur många fall av ekonomisk eller annan brottslighet kopplad till stiftelser som myndigheterna anmäler, eller misstänker, per år.

Kammarkollegiet är inte tillsynsmyndighet och har inga uppgifter om hur många fall som anmäls per år.

I framtagandet av denna skrivelse har deltagit advokatfiskalen Susanne Reuterswärd, advokatfiskalen Sara Thelin, advokatfiskalen Larisa Serdioukova och enhetschefen Anette Schierbeck.

Larisa Serdioukova
Advokatfiskal